

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

25. SEPTEMBER 1952

A V I N N H O L D E T :
GUD — ELLER MATERIE - FRA DAGBOKEN - FRI-
VILLIG OC UFRIVILLIG FATTIGDOM - MAT OG HUN-
GERSNØD - HAR DU NOEN GANG BYGGET ET
KAPPELL? - OM FILM OG FILMFOK - ER PROTETAN-
TISME PÅ AVSKRIVNING? - UTENLANDS-NYTT

NR.

35

36

NESTE NUMMER KOMMER 9. OKTOBER 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høymesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Det er enda noen som ikke
har ordnet med sin
kontingent. Velkommen!

N. K. K. F.

Vi minner om medlemmenes messe-
og felleskommunion i St. Olavs kirke.
Oslo, på St. Birgitta-dagen, 8. oktober
kl. 8.

Mariakongregasjonen, Oslo

Onsdag 1. okt.: Medlemmene tar del i
rosenkransandakten i St. Olavs kirke
kl. 19. Samvær i foreningslokalet.
Pakkeauksjon. Husk pakke! *Styret.*

St. Fransiskus III orden Oslo

Møte fredag 10. okt. kl. 19 i St. Hall-
vards kirke. Etterpå selskapeleg sam-
vær. Felleskommunion i Høymessen
lørdag 4. okt. i St. Hallvards kirke.

BISPEGARDEN OG ST. JOSEPHS INSTITUTT

bruker

FYRINGSOLJE

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

Liturgisk kalender:

SØNDAG 28. SEPTEMBER: 17. søndag etter Pinse. Ep. Efes. 4, 1—6.
Ev. Matt. 22, 34—46. *Mandag:* Erkeengelen Mikael's vigselfest. *Tirsdag:*
Hieronymus, bekj., kirkelærer. *Onsdag:* Remigius, bisk., bekj. *Torsdag:* Ver-
nehelgenernes fest. *Fredag:* Therese fra Lisieux, jomfru, vernehelgen for
misjonene. *Lørdag:* Frans av Assisi, bekj.

SØNDAG 5. OKTOBER: 18. søndag etter Pinse. Ep. 1. Kor. 1, 4—8. Ev. Matt.
9, 1—8. *Mandag:* Bruno bekj. *Tirsdag:* Vår Frue av rosenkransen. *Onsdag:*
Birgitta, enke. *Torsdag:* Johannes Leonardus, bekj. *Fredag:* Francesco Bor-
gia, bekj. *Lørdag:* Maria-Moder.

SØNDAG 12. OKTOBER: 19. søndag etter Pinse.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13

og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.

Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

25. SEPTEMBER 1952

NR. 35-36

Gud — eller materien?

Av dr. Matthias Laros

Dette spørsmål er egentlig foreldet, iallfall i den vitenskapelige verden. Ingen filosof eller naturvitenskapsmann av rang bekjenner seg i dag til en Büchners, en Feuerbachs eller en Häckels teorier om «kraft og stoff» og den «evige materie» som verdens egentlige og eneste grunnvoll. Disse teorier ble allerede for 60 år siden gjendrevet, ikke bare av teologer som Hermann Schnell i hans grundige arbeide «Gud og Ånd»; men også fagfolk på filosofiens og naturvitenskapens områder har distansert seg fra dem. Til og med i den vitenskapelig-sosiale tenknings verden er den materialistiske grunnoppfatning av livet og alt åndelig arbeid for så vidt oppgitt, som ingen mer taler om den, i hvert fall nødigg offentlig bekjenner seg til.

Men i det praktiske liv er materialismen ennå ikke på noen måte overvunnet. Mange såkalte dannede mennesker som kan glede seg over å ha det materielt godt, mener i sitt stille sinn at den enkelte bare har dette jordiske liv som man bør nyte mest mulig, om man vil oppfylle meningen med livet. — Istedenfor den teoretiske materialisme av gammel støpning, har vi fått en ny slags praktisk *nihilisme* som med hensyn til livsstil og praktisk verdensanskuelse helt er i overensstemmelse med den gamle materialisme. I våre dager er den av visse politiske partier brakt ut blant de brede masser, og det kan ikke nektes at den har funnet stor tilslutning, ikke minst blant ungdommen.

Det er derfor viktig og nødvendig at man i dag søker å bibringe så store kretser som mulig kjennskap til hvor den vitenskapelige forskning står med hensyn til forholdet naturvitenskap og gudstro, og at man meddeler dem de resultater de mest kjente forskere er kommet til.

Den beste veileder i så henseende er vel den kjente naturforsker og filosof *Friedrich Dessauer* som i sine to skrifter, «Religionen i lyset av vår tids naturvitenskap» og «Ved tingenes grense» har gitt en kort og grundig framstilling av de resultater han er kommet til. Han slår fast at det å anta en evig materie istedenfor Gud *ikke* svarer til det resultat den vitenska-

pelige forskning er kommet til, men er vokset fram av en tro som ikke bare står i strid med den moderne forsknings klare metoder, men også med menneskets dype anlegg mot det absolutte, det evige. For vi vet i dag at «menneskets kunnskap om naturen er ledsaget av uunnværlige troskomponenter. Erkjennelsens akt bygger alltid — ofte ubevisst — på trosakter, og vår viten hviler på et stillas av tro. Uten denne forbindelse gis der hverken erkjennelse eller innsikt.»

Den gamle materialistiske tese at all klar, uomstøtelig viten står på materialismens side og at troen på Gud skyldes vilkårlige antagelser hos svake og uvitende mennesker, er derfor i dag fullstendig oppgitt. Den fordomsdrie naturvitenskapsmann erkjenner i dag uforbeholdent at vi i vår erkjennelse står ved tingenes grense og ser tydelig at troen er nødvendig for utvidet vitenskapelig erkjennelse. Omvendt har man også erkjent at den kristne tro ikke på noe punkt behøver å frykte nye vitenskapelige fremskritt, at de kristne tvertimot med alle midler bør støtte den vitenskapelige forskning, båret av den faste overbevisning at de først derigjennom i hele sin dybde vil erkjenne både den kristne åpenbarings sannhet og livsverdi og naturens registrerbare kjensgjerninger.

Hertil kommer ytterligere dette: Det har vist seg mer og mer at den menneskelige erkjennelses fremskritt hviler på en viss trosholdning og føres videre av den; at all alvorlig forskning fører til en dypere erkjennelse av Gud. Tro og viten fremmer en ekte *polaritet*, der ingen side undertrykker eller innnevner den annen. Det foreligger altså en viss motsetning som svarer til polenes vesen. Men Gud er ifølge Cusanus' dype erkjennelse *coincidentia oppositorum*, der de ekte, positive motsetninger faller sammen og en virkelig enhet dannes. Verden er utfoldelsen av disse motsetninger, *explicatio oppositorum*, fordi alt skapt bare kan være individuelt begrenset. Og Guds Kirke er *complexio oppositorum*, sammenfatningen av alle motsetninger, også sam-

menfatningen av viten og tro, slik at de gjensidig kan virke befruktende på hverandre og føre inn til Guds hele fylde.

S tillingen i dag er med andre ord ikke: enten Gud eller den evige materie, tro eller viten; for den materielle verden kan i sin væren og i sine lover ikke forstås ut fra seg selv, bare ut fra troen på Gud. Og nettopp gjennom utforskningen av den materielle verden og dens krefter når vi suksessivt fram til en annen forståelse av Guds storhet og universalitet.

Men herved må vi ikke overse veienes forskjellighet: «Forskningens vei er lang og besværlig. Den går gjennom årtusener. Den bringer oss nærmere de dypere lag i Kosmos' væren. Religiøst sett — nærmere Skaperen, nærmere Gud hvis skapertanke oppfanges av forskerens forventningsfulle holdning. Men den dype trang som er nedlagt i mennesket med dets korte levetid til å nå ut over det relative, krever en kortere vei. Erkjennelsens vei er lang, troens kort. I troen er det bånd som knytter oss til Gud, gitt oss direkte. Troens språk abstraherer fra den begrensede omverden, fra menneskets erfaringsverden. Bestanden og innholdet av det som er erkjent og forstått, kan synes utilstrekkelig. Men det er likevel bæredyktig som streben mot det utsigelige som dets kar er for små til å romme. Derfor er den åndelige holdning som vi kaller tro, selv den mest beskjedne, den minste blant menneskene som den største, like nær gjenstanden.»

T il slutt en historie som belyser de praktiske virkninger av vårt spørsmål. For kort tid siden kom en student til meg for å drøfte følgende spørsmål i forbindelse med forarbeidene til en avhandling: «Er likevel ikke mennesket i bunn og grunn et rovdyr, ja et enda mer raffinert rovdyr enn alle andre? Og følger ikke derav direkte at det bare finnes en evig materie som vel kan være forskjellig med hensyn til form, men som etter formens frihet søker å beherske og utsuge de andre?»

I løpet av vår samtale stillet jeg følgende spørsmål: «Hva ville De si om noen som de ikke har tatt noe fra, og som De ikke har tilføyet noe ondt, ville kalle Dem et rovdyr?» Han svarte: «Men jeg tar da tid fra Dem og hindrer Dem derved i å gjøre annet nyttigere arbeide.»

«Nei, kjære venn, De venter å få hjelp av meg til Deres arbeide og forutsetter derved hos meg uegenlyttig kjærlighet. Men det er dog det motsatte av rovdyrinstinkter, da jeg jo ikke mottar noe av Dem, men bare ønsker å gi Dem noe. De motsier Dem jo selv med dette. Og legg merke til alle dem som i kristen nestekjærlighet uten tanke på egen fordel, men ofte med store personlige ofre søker å hjelpe andre!» «Men disse mennesker imøteser en desto større lønn i himmelen. Er ikke det en slags egoisme i høyere form?» «Til det må jeg svare: Kan man sammenfatte dette under begrepet rovdyrinstinkter? Hvem blir berøvet noe ved det?»

Det oppsto en smule forlegenhet. Men jeg fortsatte: «Hva tåler vel mennesket minst, og hva vil det minst av alt bli betraktet som? At det er et fehode! Intet menneske vil gå for å være en dumrian, selv ikke når det faktisk er det. Hva beviser det? Jo, at det deri ser en fornektelse eller en krenkelse

FINN HALVORSEN:

Fra dagboken

I blant er vi bare som barn som går for seg selv og synger i vinden. Barnet tror ingen andre kan høre hva det synger. Men vinden bærer det opp til Gud.

*

De synder menneskene sist lærer å avsky, er vellystens. For deres fristende sødme lever alltid skjult i kroppen, rede til på minste varsel å blusse opp i hele sin sataniske styrke. Sjelelige laster som løgnaktighet, baktalelse, gjerrighet og hat kan bli ryddet ut ved hjelp av fornuften. Men vellysten triumferer på tross av fornuften (den jordiske fornuft) på samme viset som sin rene og gode søster, kjærligheten. Det er derfor også bare kjærligheten — kjærligheten til Kristus — som kan overvinne vellysten, kjærlighetens fordervede tvillingsøster, og jage henne tilbake til sitt eget forpestede mørke.

*

Legg merke til rekkefølgen av Jesu ord på korset og tankelinjen gjennom dem! Først ber han for sine fiender. («Fader, tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.») Så belønner han angeren. («Sannelig sier jeg deg: i dag skal du være med meg i Paradis.») Så løsriver han seg fra alt det jordiske ved å gi fra seg det kjæreste han har. («Kvinne, se din sønn! «Se din mor!») Så overveldes han av ensomheten. («Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?») Så gir han uttrykk for sin tørst — etter menneskenes kjærlighet og etter igjen å bli forenet med Faderen. («Jeg er tørst.») Så har han nådd målet for sitt offer. («Det er fullbrakt.») Og så overlater han resten til Faderen. («Fader, i dine hender overgir jeg min ånd.»)

av sin dypeste, menneskelige natur, av *ånden i seg*. Hva har det med materie eller dyriskhet å gjøre? Hvilket dyr føler seg vel krenket ved betegnelsen dum? Det finnes altså noe i mennesket som ikke er materie, som er en åndelig verdi som ikke har noe med materie å gjøre. Mennesket kan nok på grunn av sin frie vilje synke ned fra sitt vesens høyde og bli mer dyrisk enn noe dyr; men derav følger ikke at det av natur, av vesen er et rovdyr. Eller mener De at tingenes vesen må forståes ut fra deres moralske fordervelse? Nei, tingenes vesen og mening forståes ikke om de sees nedenfra, de kan bare forståes om de sees ovenfra; dypest ut fra troen på Gud, alle tings skaper, også materiens.»

Studenten kunne ikke helt frigjøre seg fra sin materialistiske nedverdiggelse av mennesket og bemerket til slutt: «Og — masse mennesket?» — «Til det kan jeg bare gi følgende korte svar: Det er det menneske som ville bli en fri personlighet *uten Gud* og som derfor ikke aktet på Guds bud. Derved har det betrådt den vei som fører til selvødeleggelse og lar det synke langt under dyrets nivå etter den gamle setning: *corruptio optimi pessima* — fordervelsen av de beste gjør dem til de verste. Det vi ser omkring oss i dag burde anspore oss til å komme løs fra massen for igjen å bli personligheter etter Guds bilde, hva vi opprinnelig var skapt til.»

Kjærlighet til alle mennesker, også til våre fiender, angeren, løsrivelsen fra alt jordisk, forlatthetsfølelsen, tørsten etter den himmelske salighet, det fullbrakte offer og den hele og fulle overgivelse i Faderens hender — er ikke dette også for oss selve veien fram til Gud?

*

Jesu lidelse begynner ikke først i Getsemane, men allerede i det øyeblikk han fødes til verden. Stallen, krybben, det stikkende strået er bare til pine og plage for den ømfintlige barnekroppen som trengte så svært til frisk luft og et dunbløtt leie. Alle Jesu ord om synden og menneskenes svikt forteller siden om hvordan lidelsen vokser i ham under hele hans offentlige virksomhet. Getsemane og Golgata betegner bare kulminasjonen.

Det klareste og mest sammenhengende bilde av ham får utvilsomt den som prøver å se ham ut fra lidelsen. Han er hele den menneskelige lidelse guddommeliggjort.

*

Tornekronen var flettet sammen av døde og tørre kvister. Engang hadde de vært levende og saftfulle og båret røde roser. Da de ble plantet på Jesu panne, sprang nye roser ut på dem, enda langt skjønnere enn de gamle — lidelsens evige roser: Kristi blodsdråper.

I Kristus møter guddommen hele menneskeslekten, den syndefulle, angrende og lidende menneskehet. I Kristus soner menneskeslekten for all sin synd. For hos ham alene kan angeren måle seg med synden, boten med forbrytelsen. Som Gud og mennesket er ett i Kristus, så gjør Gud seg også i ham til ett med hele menneskeslekten. Intet annet sted og ingen annen gang er Han, Skaperen, kommet sin skapning, sin av synden fordervede skapning, så nær som her. Intet annet sted og ingen annen gang har det falt ham lettere å tilgi sin svikeyfulle skapning enn her i Kristus — så sant det da går an å si, at noe faller mer eller mindre lett for den allmektige Gud.

*

Da Maria har fått vite, at hun skal føde Guds sønn, går hun med denne sin lykkelige viten til Elisabeth som lever i en jubel over snart å skulle føde Johannes. Kunne man ikke heller ha ventet, at Maria hadde valgt å bringe sin glede til et menneske som selv var uten glede? Men den himmelske lov som Maria fulgte, er altså ikke slik. Hun gikk til den glederike for å gjøre henne enda mer glad. Hun praktiserte hva hennes sønn, Jesus Kristus, siden forkynte: «For den som har, han skal få, og han skal ha av overflod.»

Måtte vi alle være glade som Elisabeth, så vi også kan få Marias glede!

*

Sin kjærlighet til menneskene viser Gud aller klarest, da han for å frelse dem gir dem seg selv i Jesu lidende skikkelse. Han er selv den fornærmede part, men tar allikevel initiativet til å få fornærmelsen fjernet. Ut fra et rent menneskelig syn ydmyker han seg for de skyldige, trass i at de til og med håner selve hans ydmykelse. De gir jo ikke engang plass for ham i sitt samfunn. Han må nøye seg med å komme til jorden blant dyrene i stallen.

Men å tale om at kjærlighetens Herre ydmyker seg er like så meningsløst som det ville være å si, at kjærligheten selv blir ydmyket ved å søke opp det ringe og ringeste. Jo større ofre kjærligheten legger på seg, jo mere den er villig til å lide, desto større blir den jo også i seg selv. Derfor har den heller aldri vært større enn

da den lot Guds sønn komme til verden midt i avfallets armod.

Måtte vi bedre og bedre lære å forstå kjærlighetens sanne natur, så vi aldri nøler med å by den fram nettopp der hvor armoden virker aller dypest!

*

Tre ganger ber Jesus i Getsemane om at lidelsens kalk må bli tatt fra ham. Men den blir ikke tatt fra ham. I stedet kommer til slutt en engel og trøster ham, så han blir i stand til å tømme den. Måtte den som de to første gangene har vært med på å føre denne kalken til leppene hans, den tredje gangen ikke bare få hjelpe engelen med å trøste, men også selv få legge munnen til kalkens rand, så det som er i den, må minke om så bare med noen dråper!

*

Komikken blant menneskene er uten grenser. Men aller mest komiske virker de, når de ut fra sin jordiske fornuft gir seg til å skjelne mellom hva de kan tro på, og hva ikke. De kan ikke tro på, at Maria er tatt opp til himmelen med både legeme og sjel. For det finner de absurd. Men at Gud kan høre hver minste bønn fra hvert eneste menneske på jorden, avvise eller oppfylle den — denne komplette ubegripelighet for den jordiske fornuft — godtar de som den naturligste ting av verden!

Synden har forvirret menneskenes forstand til en grad som måtte kunne få et alminnelig logisk tenkende vesen til å dø av latter, hvis forvirringen bare ikke hadde vært så uendelig tragisk.

*

Menneskenes hovedsynd i dag er *feigheten*. Det er ikke lenger hovmodet, uten for så vidt hovmodet — opprøret mot Gud — ligger til grunn for all synd. Men det er ikke det synlige hovmod som i dag preger menneskenes ferd. Hva nytter det å sette nesen mot sky, når den er slått så flat, at det faktisk ikke er noe mer igjen av den? Fornedrelsen er blitt det moderne menneskes lodd. Men fornedrelsen har ført til, at menneskene snart ikke lenger skammer seg for noe som helst. De stadige slagene midt i ansiktet og de nye farer som truer dem fra alle kanter, fyller dem i stedet med en voksende angst. Det er ikke seg selv de er redd for, men hverandre. Den ene skjelver av redsel for hva den andre kan komme til å gjøre med ham, tenke eller si om ham. Alt ofrer de snart for denne angsten, som er så stor at de ikke engang tør være seg den bevisst. Alt driver dem til: selvbedrag og hykleri, ukjærlighet, forfølgelse og grusomhet — ja, til handlinger som er deres natur imot, og som de under andre forhold og til andre tider aldri ville ha begått. Verst blir det, når de skjuler sin feighet bak en maske av hensynsfullhet, omtanke og høysinn. For denne falskheten truer med å gjøre dem uekte i alt. Og hvordan skal de da kunne holde på eller oppnå noen frelsende forbindelse med selve Sannheten?

Lider også katolikkene i dag av denne feigheten? Hvordan står det til med vårt katolske apostolat? (Vi trækker ikke i protestantenes bed! Skulle noen allikevel komme til å konvertere, får den Hellige And ta skylden! Vi ønsker ingen ubehageligheter, så vi overtaler ingen! Fred! Fred for enhver pris!)

Kirken kommer aldri til å gå til grunne. Men skulle selve den kristne tro og den kristne kultur i Europa i dag bli overvunnet, så vil vi bare ha vår egen feighet å takke for det.

*

Ikke å tro på, at Gud vil tilgi en angrende synder, er den største synd. Det var Kains synd og Judas Iskariots.

Jeg var forleden til stede ved en andakt for en kvinne som nettopp var død. Hun lå i sin kiste, og lokket var av. Den dødes ansikt og hender hadde fått en gulbrun farge som råtnende løv. Hun lignet ikke lenger et menneske. Hun var blitt til en aldeles livløs dukke som det var umulig å tenke seg noen gang hadde levd. Hun var så *avskjelet* som noe kunne være. Mens jeg så på henne, ble hun plutselig til et synlig bevis for meg på, at mennesket består av både *sjel* og *legeme*. For her var ikke bare bevisstheten borte, men også noe annet og meget mer. Her lå bare legemet tilbake, og uten sjelen var det ingenting verd.

Liket lå pent kledd i laken av papir. De hang ut over sidene på kisten. Og da lokket skulle legges på, løftet bærerne det hvite papiret opp på alle kanter og la det inn over liket. Det var som de pakket inn konfekt i en eske. Konfekt for ormene.

Men oppe hos Gud triumferte sjelen over alt det for-gjengelige. Og den priste ham som hadde hjulpet den til å seire over selve døden.

Den side ved Gud som det tyvende århundre særlig har forrådt, er *kjærligheten*. For hva er det dette århundre har gjort ham til? Til en dømmesyk gud, en parti-gud, en hevners-gud, en fengsels-gud, en gapestokkens og bøddelens gud, en farisæergud, en seierherrens gud som svinger piskan over de tapende, en hardhjertet gud som ikke representerer annen rettferdighet enn den hvert menneske gir seg selv, en gud som er utstyrt med menneskenes avskyeligste laster. En skammens gud. Og århundret priser denne sin gud med høye skrik og bombastiske lader. Men gudens mishandlede ofre stønner i hjelpeløs pine eller lar sin avmektige hånlatte skingre. For de tror ikke på en gud som denne. De tror ikke, at Gud kan være slik. Hvordan er han da?

I noen av disse ulykkelige menneskers bedende hjerter dannes på ny bildet av den sanne Gud. Av Gud som ynkes over dem som lider. Av Gud som ikke dømmer. Av Gud som forstår og tilgir. Som hjelper hvor ingen andre tør eller kan eller vil hjelpe. Som ikke lytter til baktale og ikke kjenner hat. Som åpner fengslene og opphøyer dem som århundret fornedrer. Som er synders venn, og som elsker alle uten unntagelse. Kjærlighetens Gud.

Erkjenn din feiltagelse og ditt forræderi, ulykksalige tyvende århundre! Og fall ned og tilbe Gud, ikke ham du har gjort deg etter ditt eget billede, men Jesus Kristus, slik han har åpenbart seg også for deg gjennom sin hellige, katolske og apostoliske Kirke!

Når du taler til meg, Herre, er det også du som svarer. For de ordene jeg svarer deg med, den takknemlighet og glede jeg prøver å gi uttrykk for, kommer også fra deg. Jeg har jo ingenting fra meg selv, men bare alt fra deg. Når du taler til meg, er det derfor deg selv du taler med. Jeg ber i hvert fall om, at det må være det. For kunne din samtale med meg bli til en sann enetale, ville jeg ikke kunne oppleve noe større enn å få lytte til den.

Gjør meg til en bergvegg, som kaster ordene dine tilbake, fanger dem opp og kaster dem tilbake! Kle den med bønnens glitrende krystaller, blussende lyng og duftende blomster, så den i ett og alt kan vitne om din skapende allmakt!

H. M. KONGENS FORTJENESTMEDALJE I GULL

Idet bladet går i pressen erfarer vi at H.M. Kongen har tildelt ærverdige Moder Antonia, som nylig fra-trådte som priorinne ved Vor Frue Hospital, fortjenestmedaljen i gull. Moder Antonias enestående innsats i sin 44 årige gjerning ved det høyt ansette og landskjente hospital ville alene være nok til å begrunne denne sjeldne kongelige hedersbevisning. Men til dette kommer hennes personlige betydning for administrasjonen, utbyggingen og moderniseringen av St. Josephsøstrenes samlede sykehusvesen, ja for den katolske sykepleie i Norge overhodet.

St. Olav sender sine hjerteligste lykkønskninger, som altså når Moder Antonia i hennes nye ansvarsfulle stilling, nemlig som priorinne ved St. Josephs Hospital i Kristiansand.

All menneskelig kraft går ut på å fornedre. Ingenting viser så klart som dette, at den ikke representerer Guds rettferdighet. For Gud fornedrer ikke noen. Han prøver tvert imot alltid å løfte menneskene opp av fornedrelsen. Og han straffer dem aldri på annen måte enn ved å la dem få bli i fornedrelsen, når de ikke vil opp av den.

Guds straff er ingen annen straff enn den et menneske gir seg selv.

La oss ikke kritisere våre katolske prester, før vi selv er blitt like gode katolske legfolk som vi ønsker at de skal være gode prester! For før det har vi ikke rett til å kritisere. Men begynner vi så å kritisere, er vi da også blitt så gode legfolk som prestene ønsker vi skal bli.

Skam på kirken gjør vi alle, så lenge vi ikke lever som helgener.

Det er ikke likegyldig, hvor godt eller dårlig du former dine personlige bønner, at det ikke gjør noe, om du gir dem en slurvet drakt, med grammatikalske feil og stilistiske svakheter, for det er bare Gud som hører dem! Husk, at Gud er formens øverste mester og derfor også den eneste virkelige kresne av alle litterære skjønner! Han generes enda langt mer av slett stil enn du selv eller noe annet menneske og gleder seg også enda langt mer over en presis og vakker formulering enn du! Det aller beste av alt skal vi gi til Gud, selv om ingen andre enn han har anledning til å glede seg over det. Er det en riktig fin bønn, gjemmer han den kanskje i sitt himmelske bibliotek, for at også du selv engang skal kunne nyte den bedre enn du kan nå i din smertefulle kamp for å trekke deg opp fra jorden.

Bønn i skumringen.

Jeg takker deg, min Herre og min Gud, for at jeg igjen får lov til å oppleve denne skumringens hellige time! Fra alle kanter trenger mørket seg sammen om meg, men ditt evige lys er og skal alltid være i det, som jeg håper at det også alltid skal bli i meg, om verdens mørke aldri så meget truer meg. Ute suser vinden gjennom trærne. Det er din røst, min Gud, som jeg også hører suse gjennom meg selv. Den vil jage alt det onde ut av meg, synden og angsten som også er synd. Den vil gjøre min sjel til en svaiende trekrone midt i dette giftiggroenne mørket, en krone som åpner og lukker seg om din hemmelighetsfulle tale. Fyll meg da med dine hemmeligheter, så jeg i morgen, når mørket på ny er overvunnet, kan sende ut en brusende fuglesverm av tanker, ord og handlinger som alle bare synger din pris!

FINN HALVORSEN

Frivillig og ufrivillig fattigdom

Av dominikanerpater Albert Raulin

B. M. Bacci:
«Møte mellom St.
Fransiskus og
St. Dominikus.»
(Fra fransiskaner-
klosteret i Fi-
esole.)

Av alle Guds helgener har kanskje først og fremst to vist forkjærlighet til Kristus som «den fattige». Og det er Frans av Assisi og Vincent de Paul. Men hvor forskjellig er ikke disse to! En har lyst til å si at Frans var fattigdommens elsker mens Vincent var de fattiges venn.

Frans, *il poverello*, er en dikter, en genial dikter. Han snur bestemt ryggen til sin tids blomstrende og fremskrittvennlige bourgeoisie. Han kaster sine klær for sin fars føtter og rømmer naken inn i skogen. Han regner med at de kristne menneskers godhet vil gi mat til ham selv og til hans tiggende brødre. Han vil ikke høre noe om eiendomsrett for seg selv eller for sine. Han vil leve som fuglene under himmelen som hverken sår eller høster, men får sin føde av sin himmelske Fader. Selv om flere tusen fransiskanere er samlet, som det var tilfellet ved det berømte *mattekapitlet* Fiorettiene forteller om (18. kap.), går Frans ikke med på noen unntagelse. De skal ikke skaffe seg mat på annen måte enn ved å stole på Guds Forsyn. Mange hellige menn, bl. a. St. Dominikus, etter Fiorettienes utsagn, kritiserer ham for det. Men han får rett, bøndene fra nabolaget strømmer inn med gaver, til den elskede fattige munkeorden. Frans' visdom består i dette at han forstår at Guds dårskap er klokere enn menneskenes klokskap. For å rive menneskene løs fra pengenes herredømme, fra Mammons treldom, skyr han ingenting. Ingenting synes ham å være overdrevet. Han er forlovet med Kristi fattigdom. Og på dene måten oppnår han store, fremragende sosiale resultater. Med hjelp av den tredje ordens utallige skarer bringer han fred og forsoning overalt i samfunnet. Hans inflytelse er så stor at de rike ved å høre på ham gir avkall på sine eiendommer og blir fattige, mens de fattige blir delaktige i denne verdens goder. Dikteren og helgenen søker Gud og Kristi mystiske brud, fattigdommen; resultatet blir en virkelig sosial omveltning i kjærlighetens tegn.

Vincent de Paul går i en helt annen retning. Han er ingen bourgeois, han er bondegutt og ser på pengene med helt andre øyne enn Frans. Frans foraktet pengene. Vincent tenker på alt det gode de kan brukes til. Pengene hører de fattige til, mener han, derfor bør de administreres med den største omhu. Var det sin egen kapital Vincent forvaltet, da ville han ikke ta det så høytidelig, men disse penger er ikke hans, derfor forsvarer han dem av alle sine krefter. Tro mot evangeliets bokstav hadde Frans hverken gull eller sølv eller noen ting i sin pung. Vincent rår over svært store beløp. Under borgerkrigen skaffer han mat til 15 000 fattige hver dag. Det skal ikke så få penger til å kunne løse en slik oppgave. Derfor er han flink til å diskutere tingenes verdi, han skriver aldri under en kontrakt for han nøye har debattert alle detaljene. Han er ikke det spor gjerrig, men han anser det som sin plikt å være en dyktig pengeforvalter for å kunne lindre flest mulige lidelser med de midler han rår oåer. Hans mål er ikke fattigdommen, men kampen mot fattigdommen. Fransiskanerne tjener Gud ved å være et forbilde på frivillig fattigdom. Vincent de Paul bekjemper av alle sine krefter den ufrivillige fattigdom. Dermed er han også en av sosialarbeidets forfedre. Han driver undersøkelser i stor stil for å oppdage nøden i all dens utstrekning.

Vi kan altså med rette si at Vincent de Paul er mer moderne og Frans av Assisi mer middelaldersk i sin oppfatning. Men kan man si at den ene er mer kristen enn den andre? Nei, vi må slå fast at den frivillige fattigdom er like vesentlig i kristendommen som kampen mot den ufrivillige fattigdom. Det er intet enten-eller, det er et både-og.

Kirken må fortsette i Vincent de Paul's fotspor, for det er hån mot de nødlidende å preke den frivillige fattigdom uten å gi alle mulighet til annet enn fattigdom. Man har altfor ofte glemt å vise arbeiderklassen kristendommen i kamp mot den ufrivillige fattigdom. Derfor har arbeiderne så ofte vendt Kirken ryggen. Man skulle ha husket bedre at den ufrivillige fattigdom er et onde som skal bekjempes.

Men på den annen side skal vi aldri glemme Frans av Assisis arv. Den frivillige fattigdom er en vesentlig del av det kristne ideal. Kristus har selv valgt å være fattig, han har talt om pengenes makt i kraftige uttrykk: han har kalt sine disipler bort fra velstand og eiendom. Noen må alltid vise veien i Kirken, forlate alt for å følge Kristus, den fattige Kristus.

Det er ikke et av de minst viktige trekk av kristendommens ansikt at den er i stand til å gi verden to slike skikkelser som på så mange punkter synes å stå mot hverandre men som i virkeligheten samarbeider i tjenesten hos den ene og samme Herre, Kristus den fattige og de fattiges venn.

Mat og hungersnød

De australske biskopers forslag til løsning av ernæringskrisen

De australske katolske biskopers årlige *sosiale erklæring* er nettopp offentliggjort under titelen «Mat og hungersnød». Den peker på at en alvorlig ernæringskrise truer Australiasambandet og verden og krever bestemte aksjoner innen alle seksjoner av Australias samfunnsliv.

Biskopene sier klart fra om at jordbruksutviklingen i Australia etter krigen har vært ytterst uheldig, at Australia som har vært en av verdens viktigste produsenter av matvarer, i dag er stillet overfor en krise i matvareproduksjonen som kan komme til å knekke nasjonen. Erklæringen gjengir kjensgjerninger og tall som underbygger den alvorlige analyse av den nåværende situasjon. I de siste tyve år er Australias befolkning økt fra 6 millioner til 8,5 millioner mennesker, men i det samme tidsrom er tallet på hvetedyrkende gårdsbruk redusert med 10 000; i 1951 var arealet for hvetedyrking 12 millioner mål mindre enn i 1939. Og samme år eksporterte Australia mindre hvete og mel enn i 20-årene; smørproduksjonen var mindre enn før krigen og kjøtteksporten var den laveste siden krigen.

Biskopenes erklæring undersøker ernæringskrisen fra et moralsk og økonomisk synspunkt; samtidig som den peker på 5 faktorer som betegnes som betingelser for bedring, samler den det hele i et fundamentalt forslag av en særlig karakter. «Det som er nødvendig,» slår biskopene fast, «er en stort anlagt plan for nyreising av gårdsbruk, basert på selveiende jordbruksarbeidere og ikke på lønns-mottagere.» Og biskopene tilføyer: «Men en slik plan vil ikke være mulig å realisere uten en stort anlagt kolonisasjon av områder som i dag ikke dyrkes, og uten at det skapes nye jordbrukssamfunn og nye regionale sentra.»

Det er betegnende at biskopene helt konsekvent understreker at imigranter er gitt en særlig oppgave i deres forslag. Det heter: «Mens mange australiere utvilsomt vil ta sin del av oppgaven i koloniseringen, er det innlysende at hovedtyngden av kolonistene må bli imigranter, om brukene skal kunne reises i tilstrekkelig stor målestokk. Australierne vil måtte kvitte seg med mange av de tradisjonelle fordommer angående imigrasjonen, om alle de nye bruk som trenges for å løse ernæringskrisen, skal kunne reises.» I forbigående bør nevnes at biskopenes fremhevelse av den betydning imigrasjonen vil ha for å hjelpe landet over ernæringskrisen, fremkom bare noen uker etter at Sambandsregjeringen hadde besluttet å skjære ned tallet på invandrere til det halve som følge av tiltagende arbeidsløshet og imigrasjonsprogrammets inflasjonserende innflytelse.

Andre forslag som biskopene har tatt med i sin plan for kolonisasjonen, er utstyking av jord i oppdyrkede områder, forbud mot at store jordeiere tillegner seg mere jord, at det settes en stopper for at større industrisentra utvikles ytterligere, at Regjeringens boligbyggingsprogram utvides til også å omfatte landdistriktene, at det nedlegges forbud mot

Utbyggingen av Vatikanets kringkaster

Vatikanets kringkaster er for tiden underkastet dyptgripende omdannelser. Samtlige studier er ombygd og tilpasset de mest moderne tekniske krav. Avdelingen for opptagelser av lydbånd og plater rår nå over de beste tekniske hjelpemidler som tillater opptagelse og utsendelse samtidig.

Fordelingsrommet har fått permanent forbindelse med den spanske og italienske kringkasting. Forbindelsene til Pavens privatbibliotek, Peterskirken, Det sixtinske kapell og til Petersplassen er gjort uavhengig av det italienske postvesen, slik at det for fremtiden er mulig å gjennomføre overføringer til disse steder uten særlige omstjaltninger. Til kirken Al Gesù hvor pater *Pellegrino* preker hver søndag og hvis prekener alltid sendes ut over Radio Vaticana, er det også opprettet ukontrollerbar forbindelse.

Det største arbeide er imidlertid ennå ikke avsluttet: innredningen av sender- og mottakersentralen i Santa Maria di Galeria og i Castel Romano. Forbindelsen til Vatikanet blir opprettholdt ved hjelp av retningsforbindelsesapparater.

Takket være de omfattende tekniske forbedringer er Radio Vaticana i dag i stand til samtidig å sende ut 14 forskjellige programmer og å ta dem opp på lydbånd.

De internasjonale programmer sendes nå samtidig på 5 kortbølger og 2 mellombølger. (Se «Vatikanet», s. 228.)

at det reises flere industrier i byer av en viss størrelse, at det gis lettelse for industrier som oppføres i landdistriktene og som kan avta landbruksprodukter.

*

De fem «betingelser for bedring» er følgende:

1. At den offentlige mening forandres slik at australierne bringes til å erkjenne at jordbruket er grunnlaget for nasjonens økonomi.
2. At Regjeringen legger om sin finans- og skattepolitikk, sin jordbruks-, imigrasjons- og arbeidsledighetspolitikk ut fra den oppfatning at det vil være umulig å unngå nasjonal bankerott, om ikke alle krefter blir satt inn i produktiv virksomhet.
3. At det legges bånd på den del av organiserte seksjoner i Sambandet som av politiske grunner motsetter seg et hvilket som helst fornuftig forslag, fordi det ikke er enighet om det bør fremmes av Sambandsregjeringen eller de enkelte staters regjeringer.
4. En ny erkjennelse hos Australias jordbrukere av det moralske ansvar som hviler på dem, et ansvar som ikke vil tillate dem å misbruke nyvundne posisjoner, og som vil belære dem om at de ikke skal arbeide bare for seg selv, men for befolkningen i Australia og for folk i andre land for hvem de er et spørsmål om liv og død om de kan få kjøpe den mat Australia kan produsere.
5. At det sosiale apostolat blant Australias katolikker intensifiseres i betraktelig grad slik at de kommer til å helligge seg arbeidet med å gjenreise den australske tradisjon som familiens solidaritet, religionens styrke og nasjonens storhet er bygget på.

Har du noengang bygget et kapell?

Av Frank Scully

Har du noengang bygget et kapell? Jeg er redd for at selv de fleste prester må svare nei. De kommer jo som regel til menigheter hvor de tilbringer sitt liv i kamp med de gjeldsposter deres forgjengeres dristighet har skaffet dem på halsen. Ja noen får ikke sjansen til så meget som å hvitkalke et kjellerrom. Forresten kunne vel mange av dem ikke engang klare å slå i en spiker, de har jo aldri tatt sin hånd i manuelt arbeid. Vår Frelser og St. Josef ryster nok smilende på hodet av dem. Men tusener av andre prester og nonner, de som har arbeidet i misjonsmarken, har hatt gleden av å bygge noe med sine egne hender. Jeg pleiet å misunne dem, men det behøver jeg ikke nå lenger, for Scully Circus har med slit og strev bygget sitt eget kapell i Rancho Pancho, Desert Springs i Mojave-ørkenen.

Mesteparten av arbeidet har vi gjort selv, og når dette er trykt vil den første messe i Desert Springs historie være feiret, nemlig den 4. mai, kl. 9 morgen. Det blir antagelig plass til 20 stykker i kapellet, men etter messen har vi planlagt en fellesfrokost for vel hundre ikke-katolske naboer. (Desert Springs har 191 innbyggere.)

Kapellet heter «Vår Frue av Ørkenen». Det er Fader Martin Dempsey, pastoren ved «Vår Frue av Sneen» i Wrightwood, ca. 16 km. borte, som har skylden for alt sammen. For et år siden foreslo han lett og lekende at vi skulle bygge en av sovebrakkene om til kapell. Han er irsk og en meget praktisk anlagt herre. Under blitzen var han øverste feltprest for den britiske armé i London-området. Han overlot oss en liste over alt som måtte gjøres, og så dro han sin vei til sine retretter, mens hele Scully Circus, helt ned til Moreen (alder 21 mndr.) tok del i det edle arbeide som vedhuggere og vannbærere. Fra sitt opphold i fjellene sendte Fader Dempsey oss kasser med lintøy, bønne-tavler, korsveibilder, lysestaker, feltstoler og lignende hjelpemidler til et bedre liv. Mange av gjenstandene hadde gått igjenom både krig og krigsrykter. Der var bl. a. et veldig klede av brokade som sikkert var 200 år gammelt. Det skulle henge bak alteret, men først måtte det styrkes med et fôr så det kunne klare ørkenlivets strabasser. De forgylte gjenstander måtte pusses, og lintøy og messekler vaskes og strykes. Alt det var lett nok, og fru Scully, som henger i for å bli Desert Springs første helgen, — og som er norsk på morsiden! — gjorde hele denne del av jobben.

I flateinnhold er det ikke store stasen, men vi har 25 trær som gir frukt og 60 trær som gir skygge — popler, paraplytrær, kinesiske almer, mesquite, enerbusker, Josva- og bajonett-trær. Men hovedsaken er at

nå har vi også et kapell med en utsikt som bare englene har maken til. Kapellet er rødmalt med hvite kanter. Jeg har laget alle skiltene og alle bokstavene. Jeg visste ikke riktig om jeg skulle sette «morgen» etter «Messe Søndag kl. 9», men til slutt satt jeg «morgen» på det ene skiltet og ikke på det andre, så er det noe både for katolsk og ikke-katolsk nysgjerrighet. Da jeg fikk vite at et skilt på hovedveien ville pådra oss en årlig avgift på en dollar, satte jeg vårt såpass langt tilbake at vi akkurat snøt oss unna. Det er kanskje et nokså ubetydelig bidrag til Kirkens uavhengighet av staten, men det er dog et bidrag.

Jeg håper Vår Frue er fornøyd med vårt verk. Hennes kapell har en utsikt som strekker seg ubrutt over 75 km. På en klar dag kan man se helt til Mount Whitney i nord, 300 km. borte. Bak oss hever landet seg og ca. 4,5 km. høyere opp ligger sneen, og der blir den vel liggende til Jomfru Marias måned er gått ut, og juni setter inn med all sin prakt. Akkurat nå er her vidunderlig, hvilken vei en enn ser.

Vi håper at mangen trett vandrer vil gå styrket bort fra vårt landveis-kapell. Det er vel for meget å håpe at tertiærer vil komme så langt fra den slagne landevei som til Desert Springs. Men hvis noen av dem skulle komme, vil de finne døren like vidt åpen som Vår Frue av Ørkenens hjerte.

Foreløpig er det bare notert et eneste mirakel som fjernt er knyttet til kapellet, og det er at jeg har hatt noe å gjøre med det. Min skytsengel (som fremdeles ligner Martha McGeein) kan skrive under på at jeg, tiltross for at jeg var meget syk, har arbeidet hårdt for å få alt ferdig i tide.

Jeg håper vårt lille kapell engang vil få sin egen St. Paul og således med tiden bli æret for sitt helgen-skrin. Og i grunnen så er vår ørken-landevei slett ikke ulik veien til Damaskus!

En kjent og kjær bok i ny utgave

Dreyers Forlag har nettopp sendt ut — som den fjerde i Eysteinserien — *Thomas a Kempis'* klassiske religiøse verk «Kristi Etterfølgelse». Denne boken, som egentlig var beregnet på klosterfolk, vant snart like stor innpass i den kristne legverden og har intet sidestykke i oppbyggelseslitteraturen. Nest etter Bibelen, er den den mest trykte bok i verden, oversatt til alle kulturspråk. Betegnende for den vedvarende aktualitet er at to norske forlag i høst presenterer «Kristi etterfølgelse» på nytt, men Dreyer-utgaven er den eneste fullstendige, pietetsfullt oversatt fra den latinske originaltekst av lektor Trygve Tranås, med pastor Alf Høgh som konsulent for den katolske terminologi. Utstyret er særdeles smakfullt.

På forhånd

I vår var det filmfestival i Cannes, nå i disse dagene skal det være i Venedig. I Cannes fikk festivalen en alt annet enn hyggelig slutt, da «Rettristene» — «en bande rikmannsynglinger som i eksistensialistisk lede hadde sluttet seg sammen i det øyemed å gjøre seg bemerket» (Dagbladets definisjon) — beklistret alle byens plakastenger med kraftige opprop som karakteriserte den aktuelle filmkunst som død og samtlige regissører og filmforfattere som «en gjeng impotente idioter». At denne smukke påstand savner dekning står det altså til festivalen i Venedig å bevise.

Lystelig ser det ikke ut på forhånd. Den tyske katolske observatøren Wilhelm Hogge spår «keine Sensationen», og navngir Sartre-filmen «La p... respectueuse» (Den anstendige skjøgen) til skrekk og advarsel for katolske kinogjengere. Om spillelisten for øvrig sier han at den fortjener alt mulig — bare ikke en filmpris. Chaplins sterkt oppreklamerte sirkus-film «Limelight» (Kalklys) er ikke anmeldt, og engelskmennenes beste kort — «Mandy» (kjælenavn for Amanda) — synes ikke å ha overbevist på forhånd.

Kommer Frankrike ?

Eventuelle overraskelser må besorges av franskmennene denne gang. De synes iallfall å ha betingelser for å gjenerobre «gullet» fra sin nabo i sør. Neppe noen gang etter krigen har fransk filmproduksjon nådd så høyt som nettopp nå, hvor den påståtte gjeng av «impotente idioter» teller regissører som René Clement, Henri Decoin, Jean'ene Delannoy og Renoir, og gode gamle René Clair — alle for tiden i sving med store oppgaver. Foruten av den allerede nevnte «La p... respectueuse» representeres Frankrike på festivalen av René Clement-suksessen «Jeux interdits» (Ulovlig spill) og muligens også av Delannoy's «La minute de vérité» (Sannhetens minutt). Dette siste er ennå ikke helt på det rene.

Delannoy, hvis film «Syndens øy» sent vil glemmes av et katolsk publikum, og som regnes for en av alvorsmennene i fransk film, med særlig legning for psykologiske konflikter, sier selv i et intervju med en norsk avis at filmens idé er å vise i hvilken grad folk kan leve sammen uten å lære hverandre å kjenne. Ofte skal det bare en liten tilfeldighet til — et minutt av sannhet — for at en skal oppdage løgnen. Historien er en vanlig trekant, med utroskap og alt til genren hørende, men med en moralsk patos som Delannoy er praktisk talt alene om i moderne europeisk filmproduksjon. Litt av en sensasjon er det at paret fra «Tåkekaien» — Michéle Morgan og Jean Gabin — får sitt «come back» i «La minute de vérité». Filmen har fått en interessant ramme i kirken i Assy, med de moderne dekorasjonene til Matisse, Bonnard og Bazaine. Delannoy synes med denne filmen å befestet sitt ry eller rykte som en litt usikker venn av Kirken.

Med denne oppsiktsvekkende overskrift har Sydvest-Tysklands ledende protestantiske uketidsskrift «Christ und Welt» begynt offentliggjørelsen av en artikkelserie om protestantismens åndelige stilling og fremtid. I en innledning skriver bladet at det er hensikten å undersøke spørsmålet om også protestantismen med avslutningen av den epoke, hvis bærende skikkelse har vært det autonome menneske — mennesket som har handlet etter selvgitte lover — vil komme til å tape sin formende virkekraft i samfunnslivet, sin åndelige makt til å påvirke sjelene, selv om den nok som religionsform på en måte kan ventes å ville leve videre.

Bladet er klar over en ting: den tidsalder som i tankefriheten (i betydningen av ubundethet) og i vitenskapens fremskritt så det høyeste — «den kristelig-borgerlige kulturtiltids tid» — er forbi. «Men denne epoke sto i den almene bevissthet som den protestantiske tidsalder. Melder ikke da også det fundamentale spørsmål seg, om ikke også protestantismens tid er forbi?»

Visselig kan protestantismen i dag peke på bemerkelsesverdige organisatoriske og karitative ytelser; dens sosial-etiske arbeid er imponerende. «Men alt dette hører så å si hjemme i livets ytre områder, det er ikke nødvendigvis et tegn på åndelig liv. Dette synes i langt høyere grad å være til stede på katolsk hold. Mens protestantismen er opptatt av å finne verden, synes den ekte og egentlige oppgave å være tilfalt katolisismen: å redde mennesket fra å fortape seg i ytre ting. *Anima naturaliter christiania* synes å være vendt tilbake til sitt

Det katolske innslag

13. september hadde festivalkinoen Palazzo del Cinema celebret besøk i en rekke fremtredende Kirkens menn, hvoriblant patriarken av Venedig. Som program ble kjørt den italienske filmen «Gli uomini non guardano il cielo» (Menneskene ser ikke mot himmelen), som gjenforteller pave Pius X's kirkehistorie. Begeistring var stor, og festivalledelsen har alt annonsert en særframvisning av filmen i selve konkurranseuken.

Det internasjonale katolske filmbyrå (O.C.I.C.) er offisielt representert i Venedig. Den franske, belgiske, spanske, egyptiske, østerrikske, sveitsiske, italienske, tyske, engelske og danske katolske filmavdeling har anmeldt deltagere. Disse vil så mot slutten av festlighetene velge en jury på fem medlemmer, som skal utdele O.C.I.C.s filmpris for det produkt som på en kunstnerisk og moralsk forsvarlig måte imøtekommer Kirkens filmideal.

For øvrig

meldes om stor tilstrømning, og kjente ansikter fra det hvite lerret i nær sagt hver eneste gondol i byen. Palazzo del Cinema er pusset opp for anledningen. Det er nå nøyaktig 20 år siden filmen første gang ble kjent verdig til en offisiell tevling på like fot med teatret i Italia. Vil jubileet bli en ny triumf for filmen som kunst, eller vil de på forhånd litt sure kommentatorene få rett?

H. W.

gamle hjem, Den katolske kirke, mens protestantismen... har lite å gi den sjel som bare søker Gud.»

Et av de tegn som gjør det sterkeste inntrykk, ser «Christ und Welt» i de påfallende mange konversjoner til Den katolske kirke. Herved er det ikke i første rekke tallet på de mange konvertitter som stemmer en til ettertanke, heter det i artikkelen, men meget mer at åndelig ledende personligheter som f. eks. Graham Greene, T. S. Elliot, Waugh, Chesterton, Schaper for bare å nevne noen, har funnet veien fra Wittenberg til Rom. Alle disse har, slår bladet fast, «konvertert av indre motiver som må tas alvorlig..., de har ikke vendt seg bort fra Gud, men mot Gud som de har ment å finne klarere, modnere og dypere nærværende i Den katolske kirke enn i de evangeliske kirker.» Man tar for lett på dette, om man bagatelliserer disse konversjoner og søker etter billige motiver ved å vise til tidens kaos og den trang til å finne et fast holdepunkt, ja en autoritet, som skal være så betegnende for svake sjeler. «Menn som Greene og Haecker, Waugh og Bergengruen er ikke underordnede som føler seg vel ved å motta ordre fra Rom, eller som i usikkerhet har villet kvitte seg med personlig ansvar. Deres åndsverk vitner om deres kristne opprinnelighet og kraft, ikke om svakhet og usikkerhet.» Bladet finner det også symptomatisk at mange av de bøker som i de siste år er utkommet i De forente stater og i Europa, som har vakt oppsikt og er blitt solgt i store opplag, er skrevet av katolske forfattere. De forteller om hvor disse forfattere ser manglene i de evangeliske kirkesamfunn.

Artikkelen undersøker så fornemt og alvorlig årsakene til at så mange og meget ofte nettopp de klareste og beste hoder føler seg tiltrukket av katolisismen. Årsakene er, skriver «Christ und Welt», Den katolske kirkes større indre og ytre enhet og sluttethet, dens universalitet og åndelige verdensbredde og de troendes dypere hengivelse og lidenskap. Det kan ikke være tvil om at nettopp det moderne, intellektuelle menneske som er gått trett av årsmarkedets idéer, føler seg overordentlig sterkt tiltrukket av det katolske livssyn.

Likevel er den katolske lærebygningens åndelige formkraft konvertittenes siste argument. For den konverterende, slår artikkelen fast, er vel det faktiske forhold det at han i Romer-kirken opplever Guds nærvær mer levende og mer virkelig, og at dette er det avgjørende for ham. Bevisstheten om Romer-kirkens orden og universalitet i liv og tenkning, fellesskapet i gudsdyrkelsen over alt og i alle tider, kreftene i en dypere, kristen trosiver som er så levende i katolisismen, er, konkluderer artikkelen, de egentlige drivkrefter som i dag bringer så mange til Rom. Og innfor denne situasjon må — og dette er grunnen til at denne artikkelrekke som også fra et katolsk synspunkt sett er meget instruktiv, skrives — den evangeliske kristenhet på nytt spørre etter kjernen og vesenet i sin tro. Strømmen mot Rom bør for alle ekte protestanter være en advarsel og et varselrop: en advarsel mot selvtilfredshet og metthet; en foranledning til at den kristne substans i protestantismens videste og dypeste betydning prøves på nytt i lys av reformasjonstanken.

Hvorfor ikke nye kardinaler?

Ansette italienske aviser gjengir uten kommentar en melding fra pressebyrået N.A.I. der det heter at Pave Pius XII med den større ro Hans Hellighet har i Castel Gandolfo, forbereder en reform av Kardinalkollegiet og av de høyere trin på den kirkelige rangstige. Ifølge den samme kilde skal det være fremlagt en plan for disse reformer allerede i 1947, men at Det hellige år gjorde det nødvendig å avbryte arbeidet. Paven skal til dette arbeid ha tilkalt Kirkens lærdeste teologer i forskjellige ordener, særlig jesuitter, dominikanere og fransiskanere. Ifølge den nye reform vil tallet til Det hellige kollegium ikke bli begrenset, slik at også de minste nasjoner skal kunne være representert. Det er videre ikke utelukket at Kirkens primaser i landene bak jernteppet vil bli forlenet med purpuren, selv om de er avskåret fra å komme til Rom.

Rykter om en omforming av Kardinalkollegiet har lenge vært i omløp og settes med passende mellomrom ut som prøveballonger. Men ifølge gammel prøvet tradisjon reagerer Kurien aldri på slike rykter. I så fall måtte det foreligge særdeles vektige grunner. Det er tilfeldigvis kjent at Den hellige far for noen tid siden, da han fra prominent verdslig hold ble spurt om utnevnelse av nye kardinaler, svarte at han selv ikke hadde tenkt på det. Nå ville det imidlertid være uklokt å oppfatte meningen med denne pavelige uttalelse altfor bokstavelig. Ved tallrike kirkehistoriske eksempler står det uomstøtelig fast at ingen av de siste paver har villet sette seg under noe psykologisk press i så delikate spørsmål, hvor avgjørelsen helt og holdent ligger hos Paven. Innehaveren av Verdenskirkens øverste myndighet må også i slike spørsmål på det pinligste bevare sin uavhengighet.

Så våget det enn kan være å lansere påstander at en omforming av Kardinalkollegiet er på trappene, ville det likevel ikke være rådelig prinsipielt å bestride muligheten av at avgjørende forandringer kan bli gjennomført. Man må ta i betraktning at Pave Pius XII kanskje i enda høyere grad enn sin meget handlekraftige og umiddelbare forgjenger tenker på Kirkens oppgave i hele verden og ikke sjelden overraskende sender ut ensykliaer, apostoliske konstitusjoner og brev som svarer til tidens krav. På konsistoriet i 1946 gjennomførte han en betraktelig internasjonalisering av Kardinalkollegiet. Det er da mulig at han med vidtskuende omsorg også befatter seg med andre spørsmål vedrørende Det hellige kollegium. Det er *tillatt*, men vel i noen grad *ubetenksomt* å anstille kombinasjoner vedrørende dette spørsmål. Man spør seg uvegerlig hvordan et pressebyrå har fått tak i slike enkeltheter.

Praktisk er det meget vanskelig å hindre at et eller annet slipper igjennom det slør som er lagt om særlig hemmelige saker Den hellige stol er i ferd med å avgjøre. Det lykkedes ikke en gang fullstendig i 1929 før løsningen av forholdet mellom Vatikanet og Den italienske stat. Ambassadører og journalister som ikke forsto å tyde de sibyllinske uttalelser som på forespørsel falt fra representanter for Vatikanet, befant seg plutselig i en meget pinlig situasjon da Lateranoverenskomsten ble offentliggjort. Helt klokt vil det derfor ikke være å avvise de rykter som går om en omfattende reform av Det hellige kollegium, skriver den tyske Roma-korrespondent Baron Reinz-von-Frenz.

UTLANDET:

VATIKANET

Propagandakongregasjonens prefekt runder de 80.

Kardinal *Pietro Fumasoni Biondi* som er Propagandakongregasjonens prefekt, har nylig fylt 80 år. På sin 80-års dag mottok han en håndskrivelse fra Den hellige far, der denne hylder ham for hans innsats i apostolatet for troens utbredelse.

Radio Vaticana's bølgelengder.

Kl. 15.45 sender *Radio Vaticana* på 19.84 m, 25.55, 25.67 og 31.41 m.

Kveldssendingene kl. 20.45 går ut på følgende bølgelengder: 31.10 m, 31.41 m, 41.21 m og 50.26 m.

Astronomer i mottagelse hos Paven.

Søndag den 7. september mottok Pave *Pius XII* i Castel Gandolfo 400 astronomer som var kommet til Rom til Den internasjonale astronomiske unions møte. Blant dem var også 12 fra Sovjetunionen, men de møtte ikke til audiensen.

Pavens tale ved denne anledning var på om lag 3 000 ord. Etter å ha oppholdt seg ved universets åndelige aspekt og kastet et blick tilbake på astronomenes arbeid i løpet av de siste 50 år, uttalte Paven:

«Vil denne vei som menneskeånden har tilbakelagt med ære, ligge åpen for den helt ubegrenset også i fremtiden? Og vil den bli vandret uopphørlig inntil man blir i stand til å avsløre universets siste mysterium? Eller er dette naturens mysterium tvert imot så veldig og så skjult at menneskeånden som følge av sin begrensning og utilstrekkelighet aldri vil lykkes å utgrunne det fullstendig? Det svar de sterke ånder som har trengt dypest inn i universets hemmeligheter, gir, er måteholdenhet og reservert. Vi står bare ved begynnelsen, sier de. Det er ennå et langt stykke vei å tilbakelegge, og den vil bli vandret utrettelig. Men det er helt usannsynlig at selv de mest begavede forskere vil lykkes å erkjenne og enda mindre løse de mysterier som er skjult i det fysiske univers.»

Disse mysterier peker på eksistensen av en Ånd som er uendelig, den guddommelige, skapende Ånd som skaper alt som er, som bevarer og styrer det og som med den høyeste innsikt kjenner og gransker sitt verk på samme måte som Han gjorde det på skapelsens morgen. Gud er nærværende i den verden som Han i sin allmakt skaper, bevarer og styrer. For det vitenskapelige sinn som forstår å finne en mening i den eksisterende verdens totalitet, åpenbarer den guddommelige Ånd seg, ikke som det kalde kosmos, men som et ånddrag av godhet og kjærlighet som gjennomtrenger og forklarer alt og som på en særlig måte konsentrerer seg og åpenbarer seg i mennesket, skapt i Hans bilde.

Astronomenes oppdagelser har forminsket vår planet til dimensjonene av et mikroskopisk støvkorn og fått mennesket til å krympe sammen til en atom på dette støvkorn, begge henviset til et hjørne av universet. Ikke desto mindre har Gud gjort mennesket til gjenstand for sin usigelige kjærlighet slik som den er kommet til uttrykk i gjenløsningen ved inkarnasjonens mysterium. Og derved har Vi ved siden av den dype respekt Vi har for deres vitenskap som for all vitenskap, ytterligere en grunn til, idet Vi ser mot høyere og mer universelle horisonter, å følge deres arbeid med de beste ønsker. Må den moderne astronomiske vitenskap som har nådd resultater som har vært målet for så mange store forskere i fortiden, fortsatt være fruktbringende og ha fremgang. Det gode samarbeid som Den internasjonale astronomiske union er et så stålende eksempel på, gir Oss grunn til å håpe at det astronomiske verdensbilde vil bli stadig mer fullkomment.»

CHINA

24 katolske misjonærer er nylig kommet til Hongkong etter å være utvist fra det røde China av de kommunistiske makthavere. Blant dem var også 6 tyske paterer, tilhørende

Paven hilser, etter sin tale, på deltagerne i den internasjonale astronom-kongress. I audiensen, som fant sted i Sveitser-salen i sommer-residensen i Castelgandolfo, tok 650 astronomer del. 35 land var representert ved kongressen, Vatikanstaten medregnet. En merket seg at de russiske representantene uteble ved audiensen. Helt t.h. på bildet ses pater O'Connell, S. J., den nye lederen av det pavelige observatorium på Castelgandolfo. I 1948 tok han del i den geofysiske kongressen i Oslo, og var en kjær gjest i St. Olavs prestegård.

Steyler-misjonsselskapet. I lengere tid hadde de virket ved det katolske universitet i Peking, og i 1951 ble de dømt til fengselsstraffer av en «folkedomstol».

Amerikansk biskop martret i China.

En katolsk nonne, Joan Marie Ryan, 38 år gammel, ble en dag i forrige uke trukket ut av sin sykeseng i et kommunistisk fengsel i Canton, China. Tilsølet og lidende av pleuritt ble hun av sine voktere ført til utkanten av byen for å se en grav. På en jordhaug var satt opp en steinhelle innrisset med tre kinesiske tegn. Nonnen som i 13 år hadde utført misjonsarbeide i China, så straks at disse tegn betydde navnet Ford.

Dagen etter ble søsteren sendt til Hongkong hvor frihet ventet henne; hun fortalte da der om den siste tid av den 60 årige biskop Francis Xavier Ford's liv. Han tilhørte Maryknoll-kongregasjonen, og er den første amerikanske biskop og fjerde amerikanske borger som man vet har satt livet til i det røde Chinas fengsler.

Som biskopens sekretær satt søster Joan Marie i husarrest med ham da kommunistene i desember 1950 oppdiktet spionasjeanklager mot ham. Uten å ha blitt stilt for retten ble han fire måneder senere tatt ut av sitt hjem for å paradere for menneskemassene. Han ble slått og vanæret i byer hvor han hadde arbeidet som misjonær siden 1918.

I en by hadde mobben samlet seg med stokker og steiner, og mengden ble etterhånden så vill og rasende at biskop Fords kommunistvoktere flyktet av redsel.

Enn skjont han ble slått ned gang på gang, gjorde biskopen sitt beste for å gå rolig gjennom gatene til vokterne kom tilbake.

I en annen by fikk han et vått rep bundet om halsen som nær kvalte ham, da repet tørket og skrumpet inn. Et rep ble også festet under hans prestekjole og slepte etter ham som en hale. For å ydmyke dem begge ble biskopen tvunget til å kle av seg i søster Joan Maries påsyn.

Det siste glimt nonnen så av biskop Ford var i februar i år, den samme måned som de røde sier han døde. Hans legeme var da så avmagret at en annen fange som bar ham sa det var som å bære en bylt poteter!

Biskop Ford hverken strebte etter martyrdom eller prøvde å unngå den. Da han ankom til China ba han følgende bønn: Herre, la oss bli dørterskelen som menneskemassen kan gå over for å tilbe deg; og om vi blir tråkket og spyttet på og utslitt, så skal vi i det minste bli vår Herres kongevei i det veiløse China.

I løpet av 20 år øket Francis Ford sin flokk fra 9000 til 20 000. Han bygget skoler, hospitser og kirker. Da den annen verdenskrig brøt ut, ble han på sin post. Han støttet den kinesiske gerilja og hjalp de allierte flyvere som var internert i China til å flykte. Han tok seg også av nødlidende flyktninger.

Som «dørterskel» i China var biskop Ford også en døråpner og pionér for sin kongregasjon som nu teller 2337 prester og søstre. Han var den første student som ble innskrevet da den ble stiftet for 40 år siden. Etter sin ordinasjon i 1917 var han en av de første fire misjonærer Maryknoll sendte til China året etter. Der stiftet han et seminar for kinesiske gutter og ledet organiseringen av kongregasjonens første oversjøiske kloster for søstre. Hans bispedømme ville ha vært det første Maryknoll-område til å bli overdratt den innfødte geistlighet.

Om hans død som ble kjent siste uke, kan sannelig sies: Som hans liv, så også hans død. Og han ble Maryknoll's første martyr i det røde China.

(«Time», 15. sept.)

DE FORENTE STATER

Annonsekampanjen for Den katolske tro har gitt meget gode resultater.

I en årrekke har Kolumbus-ridderne i De Forente Stater drevet en vervings- og opplysningskampanje for katolsk tro ved hjelp av annonser i den amerikanske presse. På Kolumbusriddernes årsmøte nylig ble det opplyst at denne kampanje har gitt meget gode resultater og at de midler som har vært stillet til disposisjon for dette apostolat vil bli forhøyet med 50 prosent. I det kommende år vil Kolumbusridderne bruke 750 000 dollar i denne sektor.

Som følge av annonsekampanjen er over 1 million forespørsler vedrørende katolisismen innkommet og 100 000 nye elever inntegnet ved den katolske korrespondanseskole.

Sekularismen — en bakdør til kommunismen.

På en mottagelse for Kolumbusriddernes eksekutivkomité som ble holdt i anledning organisasjonens 70. generalforsamling, rettet erkebiskopen av New York, kardinal *Francis Spellman* en appell til alle amerikanere om å redde nasjonen fra sekularismen som han betegnet som *en bakdør til kommunismen*. «Demokratiet alene kan ikke redde menneskeheten», uttalte kardinalen. «Heller ikke det materielle fremskritt kan gjøre slutt på det menneskelige samfunns ulykkelige stilling, hva man så enn måtte påstå.»

Kolumbusridderne advarer mot UNESCO.

Kolumbusriddernes øverste råd — Kolumbusridderne danner en av de mektigste katolske sammenslutninger av legfolk i De Forente Stater — vedtok på et møte som nylig ble holdt i Los Angeles, å rette en appell til det amerikanske folk med oppfordring til med den største oppmerksomhet å følge UNESCO's virksomhet, om det ikke ønsker at de gudgitte rettigheter som er sikret i De Forente Staters forfatning skal undergraves. Flere av UNESCO's planer og forslag, heter det i en resolusjon, står i avgjort motsetning til den naturrett og de mål som hadde sin opprinnelse i en dyp religiøs bevissthet, som grunnleggerne av den amerikanske nasjon hyllet. Resolusjonen fordømmer i særdeleshet UNESCO's arbeide for fødselskontroll.

HOLLAND

Det katolske presseforbund feirer 50 års jubileum.

Det katolske presseforbund i Holland kan i år se tilbake på 50 års virksomhet. Jubileet feires den 4. oktober med en større sammenkomst i Utrecht. I anledning jubileet utgis et jubileumsskrift. — Jubileumsmøtet i Utrecht vil bli innledet med en fellesmesse. Under denne gudstjeneste vil den kjente forfatter *P. B. Bogaartz S. J.* preke.

JUGOSLAVIA

Tito ønsker større fart i forfølgelsen av prestene.

Kommuniststyrets presse i Jugoslavia har nå fått instruks fra Beograd om å innlede et nytt pressefelttog mot den katol-

ske geistlighet. Det er særlig de prester som ikke har sluttet seg til kommuniststyrets «presteforening» som skal holde for. Det er gitt ordre om at angrepene skal baseres på «konkrete» informasjoner om prestenes livsvandel. Så nå kan man imøtese at fabrikkasjonen av sensasjonshistorier om prestenes moralske vandel vil ta til.

POLEN

Kommuniststyret holder seg med om lag 50 konsentrasjonsleire.

Det særdeles folkelige folkedemokrati i Polen er fremdeles så høyt elsket av folket at det må holde seg med om lag 50 konsentrasjonsleire, som i det vesentlige er befolket av politiske fanger. Disse fanger som utgjøres av «klassefiender», «vestlige agenter», «Polens fiender» osv. osv. er satt til tvangsarbeide under helt umenneskelige forhold. Nesten alle er dømt til meget lange fengselsstraffer. Man regner med at tallet på de innesperrede ligger på omkring 100 000. Dødelighetstallet er meget høyt. Savn og sykdommer krever sitt. Likevel er leirene alltid fylt, for der kommer stadig nye fanger. Ennå er det jo nok å ta av! De største leirer er leirene i Jamurzuo (15 000 fanger), i Potulice, Szeszecin, Gdansk og Lodz.

TSJEKKOSLOVAKIA

Nytt påfunn i kampen mot religionen.

Kommuniststyret i Tsjekkoslovakia har oppfordret hele befolkningen til å følge «kirkekontoret»s appell om å avlevere samtlige religiøse blad og bøker til «staten».

TYSKLAND

Østerrikeres inntrykk av Øst-sonens katolikker.

Østerrikeres som var til stede i Berlin på «Katholikentag» har etter hjemkomsten gitt uttrykk for de inntrykk de mottok av denne mektige katolske manifestasjon.

«Katholikentag» i Berlin «var preget av stort alvor og dyp religiøsitet», heter det i deres beretning. «*Det var en helt igjennom proletarisert kirke som møtte oss*. Menneskene bar preg av den største fattigdom. Noe slikt ser en hverken i Østerrike eller i Vest-Tyskland. «Kirken bak jernteppet har intet trekk igjen av borgerlig sikkerhet,» heter det videre.

Noe av det som gjorde særlig inntrykk var kodannelsen foran Herders bokhandel på Kurfürstendamm, hvor katolikkenene fra øst-sonen brukte sine siste skillinger til innkjøp av religiøs litteratur. For å hjelpe dem lot man den sterkt devaluerte østmark ha samme verdi som en vestmark. Man fikk her se åndelig og religiøst utsultede mennesker som ofret det siste de hadde for å få med seg en messebok eller en katekismus og andre skrifter hjem.

Av kardinal von Faulhabers åndelige testamente.

Det åndelige testamente man ventet at kardinal *Faulhaber* hadde etterlatt seg, er nå offentliggjort. Vi gir et utdrag av det:

«Som sin siste vilje etterlater deres erkebiskop dere *troskapen mot den romersk-katolske tro* . . . Til min siste stund har det vært min innerste overbevisning at jo dypere man gransker Troens sannheter, de sannheter man øser av Den hellige skrift og av overleveringen, av kirkefødrenes skrifter og konciliene, desto herligere strømmer det guddommelige lys ut av denne tro. I dyp takknemlighet for Guds nåde våger jeg å si med apostelen: «Jeg har kjempet den gode strid, jeg har fullendt løpet, bevart troen.» (2. Tim. 4, 7.)

Deres biskop etterlater dere denne tro i sitt åndelige testamente. *Hold fast ved den katolske tro!* Vær faste i troen! (1. Kor. 16, 13.) Den er det helligste arvegods fra våre fedres tid, den er det sikreste lys på vår livsvei, den største trøst i døden. Det er godt å dø som katolikk. La dere ikke føre vill fra denne tro! «Jeg vet at det etter min død vil komme grådige ulver til dere.» (Apg. 20, 29.) La ikke troens lys mørklegges i dere . . .

Korsbildet, vår trosbekjennelse, tegnet på vår forløsning, skal beholde hedersplassen i våre hjem, og våre familier skal bibeholde den felles bønn foran den korsfestede og hans hellige Mors bilde. Også i skolene skal korset ha sin hedersplass, fordi hjemmet og skolen må stå sammen om ungdommens oppdragelse . . .

Ifølge evangeliet har Kristus grunnlagt en synlig kirke og henvist alle dem som tror på Faderen og på den Han har sendt, på Jesus Kristus, til å lyde Hans Kirke.

(Math. 18, 17.) Den enkelte kan ikke formulere sin tros- lære, sin moral og sin nådelære som det nå en gang passer ham, hver især må holde seg til det av Gud innsatte lære- embete, «Sannhetens søyle og grunnvold». (1. Tim. 3, 15.) Når «det er umulig å behage Gud uten troen» (Hebr. 11, 6), og når den vantro allerede har tatt standpunkt, så må vi være absolutt sikre i denne tros sannheter, og derfor har Kristus innsatt det kirkelige læreembete, prestedommet og bispedommet. Utallige av dem som fra andre trosretninger er vendt tilbake til Kirken har med tårefylte øyne bekjent: «Nå vet jeg hva jeg skal tro, nå har jeg klippegrunn under føttene, nå har min sjel funnet den autoritative ledelse.» Hvor godt vi er stillet, vi katolikker! *Vi vet hva vi skal tro!* (2. Tim. 1, 12.) Vi vet hvordan vi skal ordne vårt liv etter Guds bud. Vi vet at vi alltid kan hente ny kraft i sakra- mentene som meddeles oss av Kirkens prester og biskoper, at vi er i stand til å overvinne synden med alle dens for- bandelser, laster og lidelser.

Vær tro mot denne Kirke inntil deres siste åndedrag; Det er Kristi Kirke! Det er Moderkirken til alle andre kristne samfunn. Og likesom deres biskop skal dere alle med den hellige Ephraim kunne bedyre i deres testamente: «*Min Gud, jeg har aldri satt meg opp mot Kirken!*» La aldri kjærligheten slukkes ut av besværligheter og trengsler som dem vi har opplevet som katolikker i vår tid. *Det er historisk usannferdig å ville hevde at det tyske folks forbindelse med Kirken har visket ut dets forhistorie og brakt ulykke over tysk jord. Forbindelsen med Kirken har vært en velsig- nelse for vårt folk, og det som i årtusener har vært den største velsignelse for den tyske kultur, kan ikke plutselig være blitt en ulykke og en forbandelse.*

Der hvor kjærligheten til Kirken bor i hjertene og i fedrelandet, der bor også kjærligheten til *Den hellige far i Rom*, Kirkens synlige overhode. Kristus har som evan- geliet forteller, reist sin Kirke på en klippe, på Petrus, klippemannen, og overrakt ham Himmelrikets nøkler (Math. 16, 18 ff), som fra Petri hånd gjennom den apostoliske suksessjon uavbrutt er gitt videre til hans etterfølgere, bi- skopene av Rom . . . Vår tro på biskopen av Roms primat hviler altså på Kristi egne ord . . .

Ennvidere: Som sin siste vilje etterlater deres erke- biskop tre korte formaninger. Den første: I skal elske deres fiender! Kjærligheten til venner og velgjørere behøver ingen særskilt formaning. Det er Kristi morals himmelhøye standard, *budet om kjærligheten til fienden* som gjør at den kristne sedelære hever seg opp over alle hedenske verdensanskuelser. *Elsk deres fiender* — det er tegnet, beviset på at evangeliet ikke er kommet av kjød og blod, men fra Faderen som er i himmelen. Kjærligheten må nå bygge opp hva hatet har lagt øde! *Ingen burde driste seg til å bære kristennavnet om han ikke i sin døds- stund ville uttale Kristi tilgivende ord til sine fiender.* Deres erkebiskop har i sin lange regjeringstid vært utsatt for mange anslag, bakvaskelser og trusler, men i sitt testamente tilgir han enda en gang alle og enhver som noensinne har tilføyet ham urett eller smerte — også dem som den 11. november 1938 kastet sten mot hans bolig og stormet den og som på annen måte i presse og radio dro hans kjærlighet til folk og fedreland i tvil. Jeg vil dø med Stephansbønnen på mine leber: «Herre, regn dem det ikke som synd!» (Apg. 7, 59.)

Og så legger deres gamle erkebiskop og kardinal sin sjel i Faderens hender og erkebispedommet som har vært be- trodd ham i over 25 år. Og han gjør det i tillit til at Guds hellige Mor med moderlig kjærlighet vil bre sin beskyttende kappe over vår by og vårt land.

En gang vil den dag opprinne, da sorg skal vendes til glede (Joh. 16, 20,) «og Gud vil tørre alle tårer fra våre øyne, og der skal ikke være noen død og ingen ødeleggelse og ingen avskjed.» (Ap. 21, 4.) Jeg er gått forut for dere i troens tegn, og dere skal følge etter meg, før eller senere, og vi skal møtes igjen på oppstandelsens dag. «Jeg vet at min Forløser lever og på den ytterste dag vil jeg stå over støvet.» (Joh. 19, 25.) Gi Gud at vi da må kunne møtes ved Menneskesønnens høyre, når Han kommer på him- melens skyer for å dømme de levende og de døde. Amen.»

UNGARN

Kardinal Mindszenty's helbredstilstand betraktelig bedret.

Ifølge meldinger som er nådd ungarske kretser i De For- ente Stater har kardinal *Mindszenty's* helbredstilstand bedret

seg betraktelig i de senere måneder. Kardinalen skal atter være i stand til å lese messen hver dag samt til regelmessig å be sitt brevuar. Behandlingen i fengslet skal også være relativt god. Kardinalen har sin egen lege som besøker ham regelmessig.

Så vidt vites oppholder kardinalen seg i et lite hus utenfor Budapest. Nasjonalkomiteen for «Det frie Europa» meddeler i tillegg til det ovenfor anførte at kardinalens *åndelige* til- stand er utmerket. Kardinalen er visselig ikke i stand til å huske noe om den «prosess» som ble ført mot ham; derimot husker han godt de omstendigheter hvorunder han ble arre- stert. Som kjent fant arrestasjonen sted i 1948.

Det heter videre at kardinalen et par ganger har hatt be- søk av sin mor, likeledes av erkebiskopen av Eger, mgr. *Czapik*, og biskopen for den katolske kirke av gresk ritus, mgr. *Miklas*. Begge forteller om den gripende sjelsstyrke som den ungarske primas bærer sin tunge skjebne med.

STØTT OG UTBRE

S T. OLAV

ved å tegne

Gaveabonnement!

OSLO

A. J. LUTZ:

MENNESKET OG MYSTERIET

Grundt-Tanums Forlag.

Kr. 7.45

«Den kjente dominikanerprest er jo forlenget anerkjent som en av de klareste og grundigste forfattere av etisk-religiøse emner av dyperegående art. — —
Pater Lutz' bok er forbausende lettlest, men hører allikevel til de bøker man bør lese flere ganger.» «Aftenposten».

«Madonna fra Enebak kirke»

er atter å få i vakker fotografisk gjen-givelse.

Prospektkort-format kr. 0.40

Som bokmerker » 0.25

Kort fra *Liturgisk utstilling 1946* finnes fremdeles på lager.

St. Olavs eksp., Akersv. 5, Oslo.

Martin Olsen
O. r. sakfører

Stortingsgt. 4, OSLO

Telefon 416739

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

All slags forsikring

ANTH. B. NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HERMAN H. RITTERS
ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo

Tlf. 42 34 66

ORAS

OSLO RØRLEGGEBEDRIFT A/S

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp

Varmtvann — Olje — Stoker

Fyring — Kjelerrep. — Ettersyn

S. B. Petterson A.s

Aut. installatør

Telefoner 33 29 22 - 33 29 17

Universitetsgaten 18 - Oslo

FREDRIKSTAD

HAMAR

CHR. PLATOU MUSTAD

Hamar

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer

Fredrikstad

Tlf. 2031

FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK
Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveising - Stanseartikler

A. STEEN

Etablert 1854

Hamar

G. HALVORSEN

Fredrikstad

Pølsemakeri & Kjøttforretning

Tlf.: Forretningen 1781, 2455

Kontoret 1781

ARNT JENSEN A/S
Rørleggere

Hamar

Vennligst innbetal
kontingent
på girokonto
nr. 15986
«STABBURET»
FREDRIKSTAD

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

OLE KRISTIANSEN

Snektermester

Heimdalsgt. 34 - Oslo.

Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894

Spesialitet:

Møbler og innredningsarbeider

TEKNISK HUSHJELP A/S

Citypassasjen, Oslo

Tlf. 33 51 00

Elektriske artikler og
installasjoner

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

Den nye utgaven
av salmeboken
«CANTEMUS»
DOMINO»

Innb. kr. 8.-

Særavtrykk av
TILLEGG II

til V. utgave av salmeboken
m. 76 nye numre plus
kompletorium og registre

Kr. 1.50

St. Olavs Forlag,
Akersv. 5, Oslo

Etabl. 1885

G. A. LARSEN

Nordal Bruns gate 7, Oslo

Alle sorter glass til bygningsbruk

Glass-sliperi - Speilfabrikk

Verksted for glassmalerier

Gamle speil omfolieres og blir som nye — hentes og bringes
Frisk luft fåes best ved anbringelse av glassventiler i vinduene

Gullmedalje Barcelona 1929

Telefon 42 62 19 - 42 57 09 - Telegramadr.: «GLASSMESTER»

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

KOLDSAGBLAD

OSCAR SKOTVEDT - Oslo

Avd. Verktøy- og Spesialmaskiner
Kirkegaten 10 - Telefon 42 39 45

THIIS & CO. A/S

Bygningsartikkelforretning

Materialer til nybygg,
innredning og vedlikehold

Vis å vis Vestbanen
Sentralbord 42 58 77

WISBECH
ARTISELSKAP

Majorstuhuset - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ODDVAR J. LODENG
MURMESTER & ENTREPRENØR

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1707

Skadeforsikring

Bygninger

Løsøre

Varer

Forsikring av bygning un-
der oppføring på greie vil-
kår og til særlig lave premier.